

Nieuwsbrief SIHO april 2013

Het SIHO

Studiedag: 'Studeren met een beperking in het hoger beroepsonderwijs (HBO5). Op zoek naar mogelijkheden'

Maandag 6 mei 2013 van 9u30-16u30 – Brussel

Het SIHO krijgt regelmatig vragen vanuit HBO5 naar de mogelijkheden voor ondersteuning van studenten met een beperking, net als vragen naar een duidelijk kader en toegankelijke handvaten om inclusie te realiseren. We willen de betrokkenen bij HBO5 informeren over inclusief hoger onderwijs. We willen de actoren in HBO5 samen brengen, zodat ervaring en vragen rond studeren met een beperking kunnen gedeeld worden.

Deze studiedag is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij Hoger Beroepsonderwijs (HBO5): docenten, directie, diversiteitsmedewerkers, trajectbegeleiders, studiebegeleiders,...

In de voormiddag praat Peter Beschuyt (onderwijspedagoog en adviseur bij Kessels & Smit, the learning company) over **talent**. Vanuit het SIHO informeren we rond het concept **redelijke aanpassingen** voor studenten met een beperking. We schetsen hoe je vanuit **Universal Design for Learning** een toegankelijke leeromgeving voor iedereen kan creëren. Lieve Vanderdeelen en Hilde Van Der Donckt (Hoger Beroepsonderwijs Verpleegkunde Aleydis Waregem-Tielt) schetsen hun visie en beleid '**zorg dragen voor zorg**'. In de namiddag is er keuze uit verschillende workshops.

Meer informatie vind je in de [uitnodiging](#).

Universal Design for Learning: 'Inzetten op aantrekkelijk en toegankelijk onderwijs'

Het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) organiseert in samenwerking met de Associatie Universiteit en Hogescholen Antwerpen (AUHA) een coachingtraject en een intensieve trainingsdag rond UDL in Antwerpen.

- Coachingtraject: 25 april (9u-13u), 6 mei (10u-12u) en 6 juni 2013 (10-12u)
- Intensieve trainingsdag: 16 mei 2013 (9u15-17u00)

Het aanbod is gratis en staat open voor alle geïnteresseerden. Inschrijven kan via info@siho.be.

Meer informatie vind je in [de uitnodiging](#).

Universal Design for Learning

In elke nieuwsbrief plaatsen we een UDL-tip en een ICT-tool op de voorgrond die het onderwijs aantrekkelijk en toegankelijk maken.

UDL-tip: Hoe begin je eraan?

Als docent implementeer je vaak al heel wat elementen van Universal Design for Learning doordat je naar een manier zoekt om het beste uit elke student naar boven te halen. Dit gebeurt spontaan en onbewust. Op deze sterke punten, kan je gewoon verder bouwen.

Je kan ook op elk moment starten met UDL (nog meer) toe te passen op je eigen onderwijs. Je hoeft niet te wachten tot je een expert bent. Je moet ook niet alles ineens veranderen. Je kan klein beginnen en gewoon proberen en experimenteren. Het is ook fijn om bondgenoten te zoeken en met hen uit te wisselen.

Binnen het departement Sociaal Agogisch Werk op de KHLIM zijn ze volop bezig met de implementatie van UDL. Op de [tijdslijn](#) die ze maakten kan je een kijkje nemen welke stappen ze al ondernamen en hoe iedere docent betrokken en gemotiveerd wordt om met UDL aan de slag te gaan.

ICTO-tools in de praktijk

In januari, februari en maart 2013 bekeken jullie volgende ICT-tools het meest op onze [UDL-website](#):

1. Filmpjes downloaden met [Iivid](#).
2. Woordenwolken maken met [Wordle](#).
3. Werken met [Google Drive](#).
4. [Sparkol](#) als alternatief voor PowerPoint.
5. Audiobestanden bewerken met [Audacity](#).
6. Digitale posters maken met [Glogster](#).
7. Quizzen maken voor Youtubefilmpjes met [Blubbr](#).
8. Online brainstormen met Wallwisher (nu [Padlet](#)).
9. Tijdlijnen maken met [Timerime](#).
10. Je eigen social network maken met [Elgg](#).

Iedereen leert...

Een concreet voorbeeld van inclusie in het hoger onderwijs.

Iedereen leert is het onderdeel van de nieuwsbrief waar telkens een concreet verhaal over inclusie in het hoger onderwijs aan bod komt. Goede voorbeelden uit de praktijk zijn vaak de beste eye-openers, ze tonen aan dat inclusie in het hoger onderwijs een reële optie is. Ken jij als student, docent, ouder, onderzoeker... zelf een inclusieverhaal. Aarzel dan niet om het te mailen naar info@siho.be.

In deze nieuwsbrief laten we Vincent Boulanger aan het woord. Hij was jaren actief in de Vlaamse Vereniging van Studenten rond het thema diversiteit. Vincent studeerde af als bachelor in de

Sinologie en volgt momenteel een master Antropologie aan de KULeuven. Voor zijn masterproef voert hij onderzoek naar het studeren met een beperking.

Inclusief onderwijs is volgens Vincent het streven naar toegankelijk onderwijs voor iedere student. Toegankelijk onderwijs zorgt dat studenten geen hinder omwille van een beperking ondervinden om te starten of de opleiding verder te zetten.

“Inclusief onderwijs is niet tegengesteld aan kwaliteitsvol onderwijs.”

Vincent ervaart dat onderwijsinstellingen vooruit gaan op vlak van de ondersteuning van studenten. Steeds meer wordt stigma bestreden en is er sprake van een open benadering. Ook binnen de faculteit waar hij zelf studeert doen ze erg hun best om aanpassingen te voorzien. Alleen al het gevoel dat dit zonder problemen mogelijk is, betekent veel voor studenten.

Vincent vindt de omkaderingsgroepen een mooi voorbeeld van inclusie. Studenten met een fysieke beperking krijgen aangepaste huisvesting en ondersteuning van gedreven medestudenten. Het klikt tussen de studenten en de sociale interactie verloopt heel ‘gewoon’.

Op vlak van toegankelijk hoger onderwijs, doet Vincent nog een aantal aanbevelingen:

- Voor onderwijsinstellingen:
  - Informeer studenten van bij de start goed over de inhoud en mogelijkheden van de opleiding,
  - Voorzie aanpassingen, deze hoeven niet altijd groot te zijn. Speel kort op de bal zodat er geen grote problemen ontstaan.
  - Werk aan de openheid van alle personeelsleden ten aanzien van diversiteit.
  - Problematiseer de beperkingen niet, maar kijk naar de hele persoon. Iemand is meer dan zijn/haar label.
- Voor de overheid: bied extra financiering voor alle studenten met een beperking om een goed beleid voor de hele doelgroep te realiseren.
- Voor studenten:
  - Maak je eigen keuzes .
  - Doe wat je graag doet.
  - Durf initiatief nemen.

“Als het onderwijs kwaliteitsvol is voor studenten met en zonder beperking, dan pas is er sprake van écht goed onderwijs.”

Internationaal

Het SIHO kiest ervoor niet alleen in eigen land maar ook over de grenzen heen haar netwerk uit te bouwen en internationaal ideeën en ervaringen rond inclusief hoger onderwijs uit te wisselen.

Is Universal Design in Education Any of My Business?

Op 12 en 13 maart organiseerde [AHEAD](#) in samenwerking met het [LINK-netwerk](#) een conferentie rond universal design in het onderwijs en op de arbeidsmarkt.

Het SIHO gaf een workshop rond Universal Design for Learning en de implementatie in Vlaanderen. Klik verder naar de [presentatie](#).

Enkele tweets die in het oog sprongen:

“Een partnership met studenten is nodig: zie het als dansen. Start op hun niveau, niet waar ze volgens jou zouden moeten zijn.” (Anita van Boxtel, Handicap + Studie)

“Dr. Marian McCarthy: “When the students are not learning, we are not teaching.” (Irma Van Slooten, de Coach(f)Irma)

“Any skill or concept of significance should be taught in a variety ways, Howard Gardner – Dr. Brian Butler” (SIHO)

“So much to think about, how exciting education will be when universal design is the a norm!” (Mary Quirke, AHEAD)

Alle presentaties vind je terug in de [conferentie-dropbox](#).

Klik verder naar de [publicatie](#) van de conferentie.

In beeld

Minister Pascal Smet beschrijft in zijn beleidsnota 'Gelijke Kansen 2009-2014' het belang van een goede beeldvorming van mensen met een beperking. Een niet-stereotype beeldvorming is volgens hem fundamenteel in het realiseren van de juiste ingesteldheid voor gelijke kansen en inclusie.

In deze nieuwsbrief, de trailer van de film ['Invitation to dance'](#).

At age 23, Simi Linton was injured while hitchhiking to Washington to protest the war in Vietnam. Suddenly a young disabled college student, she confronted discrimination she couldn't have imagined before. Simi emerges as a resourceful activist, and in time realizes that love, sexuality, and dance can once again be central to her life.

Op de voorgrond

In elke nieuwsbrief wordt een bron (boek, artikel, onderzoek...) op de voorgrond geplaatst. Deze maand:

University Graduates with a Disability: the Transition to the Workforce (Gillies, 2012)

Jennifer Gillies is docent aan de [University of Waterloo](#) in Canada. Ze deed onderzoek naar de ervaringen rond de overgang naar de arbeidsmarkt van tien universiteitsalumni met een (verschillende) beperking.

Enkele onderzoeksresultaten:

- De meeste alumni waren aan het werk. Sommigen deden echter ondergekwalficeerde jobs of werk buiten hun interesse of studiegebied.
- Verschillende alumni ervoeren discriminatie op de arbeidsmarkt. Bv. een gebrek aan betrouwbaar en toegankelijk transport naar de werkplek, de aanwezigheid van negatieve attitudes en fysieke barrières tijdens de sollicitatieprocedure en op de werkvloer.

- Er leeft veel onzekerheid over het al dan niet meedelen van de beperking. Wanneer en aan wie vertel je dit het best? Hoe vertel je het zonder je kansen te verspelen? Wanneer is het goede moment?

Gillies geeft ook een paar suggesties hoe instellingen hoger onderwijs hun steentje kunnen bijdragen:

- Ze kunnen model zijn voor de arbeidsmarkt, gezien hun alumni zich in het hoger onderwijs geaccepteerd en ondersteund voelden.
- Ze kunnen hun studenten ondersteunen en voorbereiden op de overgang naar de arbeidsmarkt. Dit kan gaan van informeel advies, een aanbeveling schrijven, vorming aanbieden rond het schrijven van een cv, de zoektocht naar vacatures en voorbereiding op een sollicitatiegesprek, aandacht bieden aan de eventuele specifieke uitdagingen voor studenten met een beperking, ondersteuning via een mentor, het organiseren van netwerkevents,...

Bron: Gillies, J. (2012). University Graduates with a Disability: The Transition to the Workforce. *Disability Studies Quarterly*, 3. Terug te vinden via <http://dsq-sds.org/article/view/3281/3115>.

Aankondigingen

- 22/04/2013 – Gent: [Netwerk-seminarie “Kijk eens over het muurtje: leermateriaal”](#) (AUGent)
- 22/04/2013 – Kessel-Lo: [Met een leerstoornis naar het hoger onderwijs. Wat nu?](#) (Sprankel)
- 26/04/2013 – Antwerpen: [Zicht op leerstijlen en motivatie van studenten](#) (Plantijn Hogeschool, Bazalt)
- 06/05/2013 – Brussel: [Studeren met een beperking in het hoger beroepsonderwijs \(HBO5\). Op zoek naar mogelijkheden](#) (SIHO)
- 13-15/05/2012 – Helsinki (Finland): [the 7th European First Year Experience Conference “My University - making the most of the first year experience”](#) (University of Helsinki)
- 15/05/2013 – Antwerpen: [Dyslexie en moderne vreemde talen](#) (Het Boekenpodium, Garant-Uitgevers)
- 16/05/2013 – Antwerpen: [Intensieve trainingsdag Universal Design for Learning. Inzetten op aantrekkelijk en toegankelijk onderwijs](#) (SIHO, AUHA)

- 23/05/2013 – Gent: [Nieuwe media en technologie: gewoon doen!!](#) (AUGent)
- 30/05/2013 – Antwerpen : [Create Careers for Everyone](#) (iLAEBOR)
- 30-31/05/2013 – Turku (Finland): [Conference in Disability Research](#) (Nordic Network on Disability Research)
- 07-09/06/2013 – Christchurch (Nieuw-Zeeland): [\(Re\)Imagining and \(Re\)Building Education for All 13th Annual DSE Conference](#) (University of Canterbury)
- 23-26/06/2013 – San Antonio (Texas, Verenigde Staten): [Forging the learning frontier](#) (ISTE)
- 04-05/07/2013 – Leuven: [Second Annual Conference of ALTER – European Society for Disability Research](#) (ALTER)
- 08-13/07/2013 – Baltimore (Maryland, Verenigde Staten): [Challenging and Changing Disability Perspectives](#) (AHEAD)
- 22-26/07/2013 – Innsbruck (Oostenrijk): [Eighth International Conference on Higher Education and Disability](#) (University of Innsbruck, UNO TRAC)
- 26-28/08/2013 – Dublin (Ierland): [Summer School for Professionals Teaching Students with Disabilities in Healthcare Disciplines](#) (AHEAD)
- 10-13/09/2013 – Istanbul (Turkije): [25th Annual EAIE Conference](#) (European Association for International Education)
- 31/10-02/11/2013 – Amsterdam (Nederland): [2nd International Conference Disability Studies “The Art of Belonging”](#) (Disability Studies in Nederland)
- 04-08/11/2013 – Westminster (Colorado, Verenigde Staten): [16th Annual Accessing Higher Ground. Accessible Media, Web and Technology Conference](#) (ATHEN)

Organiseer jij binnenkort zelf een congres of studiedag over inclusief hoger onderwijs? Laat het weten via info@siho.be en dan kondigen wij het aan in deze nieuwsbrief.